



ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת אמור תשפ"ד

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א



סרקו להורדה

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת אמור תשפ"ד – תיקון המדות

עושה את ההמתקה. והכהן הגדול הוא בחינת רב חסד', עוד יותר חסד. לכן הוא מוזהר או מובחר הגדול מאחיו, הכהן הגדול מאחיו, הוא המובחר. אין לקדוש ברוך הוא אלא כהן גדול בקודש הקדשים ביום הכיפורים. שמה הוא גורם להמתקת הדינים, לכפרה על עם ישראל וליחד קודשא בריך הוא וְשְׂכִינְתֵּיהָ.

קודשא בריך הוא ושכינתיה, זה היחוד של ו' עם ה' האחרונה של שם הוי"ה. יש יהודה: יה, זה בחינת יחוד עליון של אבא ואמא עֲלָאין, שהוא יחוד שלא נפסק. רה, ו' וה' אחרונה, אם עם ישראל לא מתנהג כראוי היחוד הזה נפסק. אבל תמיד יש יחוד לקיום העולמות, כי אם לא העולם היה נחרב. אבל הרווחה וגילוי פנים והרחבת השפע – זה תלוי במעשיהם של ישראל. ככה מביא האר"י הקדוש וגם הרמח"ל הקדוש בקבלה.

אז יש ענין של יחוד של אבא ואמא עלאין שלא נפסק. אבל ישראל סבא' ויתבונה', שזו הקומה התחתונה יותר שמתחת לאבא ואמא עלאין – כן נפסק. זאת אומרת שגם קודשא בריך הוא ושכינתיה יכול להיפסק היחוד שלהם, וגם ישראל סבא' ותבונה יכול להיפסק, אבל אבא ואמא עלאין לא, כי "עולם חסד יִבְנֶה", מטרת ה' יתברך להיטיב לנבראים ולא להחריב את העולם. מטרת הסטרא אחרא הכללית היא להחריב את העולם, ולנסות, כביכול, למרוד בבורא עולם, יתברך שמו לעד.

וכל עבודת בית המקדש, אחד התפקידים, זה להעלות את הניצוצות של הקדושה שנפלו בדומם-צומח-חי-מדבר – להעלות אותם למעלה בחזרה ליסוד דנוק' דז"א קדישין על ידי עבודת הקרבנות וכל העבודה שבבית המקדש, וככה לתקן עולם במלכות שד"י, לגרום בסוף להתגלותו של ה' יתברך על ידי השראת השכינה.

כדי שכל זה יקרה, צריך לכפר. בשביל זה הכהן הגדול ביום הכיפורים מכפר על עצמו, על ביתו, על אחיו הכהנים ועל

שבוע טוב! חודש טוב! ערב טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת אמור תשפ"ד, ובשם ה' נעשה ונצליח.

בפרשה מדובר על קדושת הכהנים. הקדושה של הכהנים היא מולדת ועוברת מאב לבן כידוע. זו לא דרגה של קדושה שהם רוכשים, אבל הם מוזהרים לשמור עליה – לא להטמא למת, וגם בענין לא להתחתן עם גרושה, וכן הלאה, כל הציוויים שיש על הכהנים.

ומעניין שה' יתברך בחר בשבט לוי ובחר בזרעו של אהרן לכהן לו, ואין לאדם הזה בעצם בחירה כל כך. זה לא איזה משהו שנרכש על ידי עבודת ה', אחד לומד יותר תורה, אחד מתקדש יותר, אז הוא יהיה כהן – לא. זה ככה על פי תפקידו המולד. בתוך תפקידו המולד הוא יכול להיות קדוש עליון על פי מעשיו, או חלילה להיות איזה כהן ככה שה' יעזור, שהיו כאלה, גם כהנים גדולים היו כאלה שלא היו צדיקים. אז זהו תפקיד.

כהן הוא בחינת 'חסד', קו ימין. ה' מנהל את העולם בשלושה קוים: קו ימין, קו שמאל, קו אמצעי. קו ימין – הכהנים. קו שמאל – הלויים. קו אמצעי – "ישראל אשר יִבְנֶה אֶת־פְּאָרֵי", ענין של 'תפארת'. ביחד כהן, לוי, ישראל: 'כלי', כלי להשראת שכינתו יתברך, שהיא התגלותו של ה' יתברך בעולם הזה. השכינה היא קצה התגלותו של ה' יתברך. פלא פלאים. פלא פלאים.

אז זו עבודת הכהנים, שהיא מצד החסד. והם באים לכפר על עם ישראל. מצד אחד כתוב: "אין הדינים נמתקים אלא בשרשם", אז לכאורה הדין השורש שלו זה דין, אז היה צריך להמתק הדין על ידי הדין, על ידי הלוי. אבל חסד – חסד, "חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם", החסד הוא ממתיק את הדין, ממתיק את הדין.

אבל צריך גם את הלויים. אז יש כהנים ולויים – ימין על שמאל. צריך גם שמאל, אבל ימין על שמאל. ימין על שמאל

כלל עם ישראל. כל הקומה צריכה להיות מתוקנת. אז עם ישראל ככללותו "ממלכת כהנים וגוי קדוש".

כמו שהכהן נולד כהן והוא לא יכול להתפטר מזה, גם אם 'לא בא לוי', 'כן בא לוי', כן? כמו שמדברים היום – גם יהודי, "ישראל" אף על פי שחטא, ישראל הוא, גם אם הוא חלילה ימיר את דתו הוא נשאר יהודי, כי זה משהו מולד, אלא אם כן הוא גר צדק, אבל אם הוא נולד יהודי – אז הוא יהודי.

כשכולנו נזכה בעזרת ה' במהרה לחזור בתשובה שלמה, מאהבה ומיראה, תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה תשוב ה"א – אז תהיה הגאולה השלמה והנצחית, ה' יתברך יבטל את היצר הרע הפרטי והכללי, ואנחנו אז באמת נתפקד כראוי למדרגה הזו של "ממלכת כהנים וגוי קדוש", ו"ישמח ה' במעשיו". אבל עד אז אנחנו עדיין לא בדרגה הזו.

ולכן גם בבית המקדש הראשון וגם בבית המקדש השני לא הגענו למעלה הזו. אמנם היתה את כל עבודת הקרבנות, היתה עליה לרגל, היה כל מה שצריך, בבית ראשון גם היתה השראת השכינה, בבית שני לא – אבל המפעל הקדוש הזה לא הצליח לסיים את תיקון העלאת הניצוצות. ובגלל העוונות גם הפלנו עוד ניצוצות לתוך הקליפה.

והגלות המרה והקשה הזו וכל היסורים שאנחנו עוברים בַּפְּרִט וּבַקָּלָל, כל הרדיפות, כל הדברים הנוראים שעם ישראל עובר, זה כדי לכפר לנו על העוונות, שכבר נעשה תשובה, נעשה לו נחת רוח יתברך ונגיע לדרגה הראויה לנו, שעדיין לא הגענו אליה – חוץ ממכובן יחידי סגולה שכן הגיעו לדרגה שהיו צריכים להגיע, כמו הבעש"ט הקדוש, האר"י וכל הקדושים, אבותינו הקדושים, אמותינו הקדושות, אבל כלל עם ישראל עוד לא. אנחנו בדרך. אנחנו בעזרת ה' בדרך לקראת סוף הזמן שניתן לנו לתיקון העולם, לתיקון שלנו, לתיקון העולם.

ולכן המאורעות בעולם קשים וחזקים מאד מאד מאד, וכל העולם מסתכל מה עם ישראל עושה בארצו ומה הוא עושה בחו"ל, ומסמנים היום יהודים כי הם יהודים, ומסמנים ישראלים כי הם ישראלים, ומצבנו לא נעים, ויש קטרוגים ויש סכנות. ו"בכל דור ודור עומדים עלינו לבלותנו", למה? – מפני העוונות. אם היינו צדיקים כראוי אז אף אחד לא היה בא לפגוע בנו.

לא לשכוח: מי שמנהל את העולם זה הקדוש ברוך הוא. אין שום מנהל אחר, רק הקדוש ברוך הוא. אבל הוא מנהל את זה על פי מדת הדין, גם על פי מדת הרחמים, מדת החסד. אבל יש בית דין למעלה, יש כמה בתי דין כמובן, אבל יש בית דין בשמים – הגזירות משם, וצריך לבטל את הגזירות ולהמתיק את הדינים.

זו עבודת הצדיקים והקדושים הגדולים. בכל דור ודור הם על ידי עבודתם ממתיקים את הדינים. אפשר לראות את זה יפה מאד אצל משה רבינו, איך הוא כל פעם על ידי תפילתו ודיבוריו הקדושים המתיק לנו את הגזירות, גם רבינו הבעש"ט הקדוש ועוד צדיקים כמובן בכל דור ודור.

וככל שהזמן של סוף תיקון העולם מתקצר, אם אנחנו לא עושים את העבודה כראוי – אז הקטרוגים, לא עלינו, מתחזקים, והשונאים רוצים לבלוע אותנו חיים וכל הענין הזה. וכשאנחנו מתחזקים המצב שלנו משתפר מכל הבחינות.

המצב של עם ישראל תלוי במצב הרוחני. המצב הכלכלי, המצב המדיני, הבטחוני – כל המצב של עם ישראל בארץ ובעולם תלוי במעשים של עם ישראל, תלוי בנו – אם אנחנו שומרים תורה ומצוות ומעשים טובים, ואם אנחנו עושים את זה לשם שמים, ואם אנחנו מתקנים את עצמנו כראוי או לא.

הזמן עובר, עומד להיגמר, כמו שאומרים 'התקציב עומד להיגמר', ואנחנו עוד לא בדרגה שצריכים להיות, אז הלחצים גוברים – כי או שאנחנו עושים תשובה על ידי בחירה, או שעושים תשובה על ידי יסורים, על ידי צרות. ואם זה באמצע אז זה מעורבב, גם תשובה, כמו שהיום גם היום עושים תשובה, אבל כנראה זה עוד לא מספיק – איכותית או כמותית, או שתיהן.

ולכן יש את חבלי משיח. חבלי משיח, הם גם באים כדי לנסות למנוע את הגאולה, שהסטרא אחרא תמיד מנסה למנוע את הגאולה, וזה גם בא כדי לנסות את עם ישראל, וזה גם בא כדי לכפר לנו על העוונות, ושנתעורר – שנתעורר לעשות רצונו יתברך, שנתנה מכל הערבובים שספגנו במשך אלפיים שנות גלות, שנבין את תפקידנו, נקבל על עצמנו עול מלכות שמים, עול מצוות, ונלחם ביצר הרע הפרטי והכללי, ונידבק באבא שבשמים בדבקות שאינה פוסקת, שנשאף להיות כל הזמן בדבקות עמו יתברך, שזו מטרת הבריאה: שהמשיח יכול להשפיע ורוצה להשפיע, והמקבל יכול לקבל ורוצה לקבל, הוא ראוי לקבל. זה התיקון.

כמובן, ה' יתברך רוצה כל הזמן להשפיע. מי מונע את ההשפעה? – הכלים. הכלים הם אנחנו. על ידי בחירה לא טובה אנחנו מסלקים חלילה את השכינה, ואנחנו מסלקים את האורות מהלב שלנו, מהמח שלנו, מהקומה שלנו.

לכן האחריות גדולה כל כך. ולכן אנחנו מפיצים את 'דרך עץ החיים' בכל מקום, כדי לתת כלים לכל אחד שיוכל לעשות את העבודה לשמה, ובעזרת ה' תבוא הגאולה ברחמים ולא על ידי יסורים.

היסורים, כל הענשים – אם בן אדם מצטער, עושה תשובה, אז יכול להיקרע ממנו גזר דין של שבעים שנה. מתי שנלקחנו לגלות בבל היינו בוכים, אז אמרו שאם היינו בוכים בכיה אחת כשהיינו בישראל, בירושלים – לא היינו גולים, לא היה נחרב הבית. לא היינו מסוגלים לבכות אז בזמנו בבית ראשון.

למה בן אדם לא יכול לבכות, לא יכול להצטער, לא יכול לבקש סליחה, לא יכול לשנות את דרכיו? – כי הוא יותר מדי התבהם, כי הוא יותר מדי נטמא, הֶפֶךְ קדושה וטהרה. והמדות הרעות שלו והדעות העקומות תפסו אותו מאד, ואז הוא גם לא יכול להצטער. הוא גם כבר לא מבין כלום, הוא כבר מעורבב עם מוחין לא קדישין, אז הוא מבין את

המציאות כמו שכל בן אדם שאינו יהודי מבין את המציאות.

אבל עם ישראל יש לו מציאות בפני עצמה, הבנה בפני עצמה, היסטוריה בפני עצמה. אין שום עם עם היסטוריה כמו שלנו, זה גלוי לכולם, כי אנחנו "ממלכת כהנים וגוי קדוש", "אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות", אלא שאנחנו לא עומדים בתקן, לא תמיד.

ולכן, עכשיו אנחנו בספירת העומר ובכל יום מתקנים מדה. מעניין שעל ידי זה שסופרים את העומר ואומרים את הנוסח – בנוסח הזה כתוב שאנחנו נתקדש ונטהר ונתקן מה שפגמנו בספירה הזו והזו השיכת לאותו יום. זה דבר מעניין מאד. על ידי קיום המצוה הזאת, הברכה הזאת, הנוסח הזה אנחנו נתקן את מה שפגמנו בספירות למעלה ועבירות חמורות למיניהן?

קודם כל, כן, כי אם זה כתוב אז זה ככה. אבל כמובן אם לא נתקן את עצמנו באמת, חוץ מאשר לקיים את ספירת העומר כראוי, אם לא נתקן את המדות באמת בכל רגע ורגע – אז מה שתיקנו בספירה זה בסוף לא יועיל, כי זה יתקלקל, כי עוד פעם נעשה שטויות. זה כמו בן אדם שטובל ואחר כך הוא הולך ונטמא. אז טוב, הטבילה עלתה לו, אבל אחר כך הוא נטמא עוד פעם.

ולכן לא מספיק לעשות כוונות לקיים את המצוה הזאת עם כל הלב, צריך גם אחר כך במציאות לתקן את המדות. וזה קשה מאד, בגלל שיש מדות טובות על פי הגדרתן, ויש מדות קשות, אבל בגלל שיש התכללות של המדות לפעמים צריך גם להשתמש באיזה שהוא אופן במדה קשה לשם שמים, לפעמים. וזה התיקון של המידה הזו, למשל, קנאת ה' צבאו"ת, דוגמא, או כביכול להעמיד פנים שאתה כועס כדי להוכיח מישהו, למרות שכעס זה דבר רע וקנאה היא דבר רע.

אז קודם כל זו מלאכה עצומה, תיקון המדות. חכמי המוסר הרחיבו על זה מאד, פלא פלאים. היום אנשים קצרי רוח, יכולים פתאום אנשים מכובדים ואנשים שבדרך כלל לא נוהגים ככה, יכולים להתפרץ, אפילו בפרהסיה, ולפלוט דברים שאחר כך הם מצטערים עליהם – כי אנשים בלחץ גדול, כי הלחץ של חבלי משיח לוחץ את כל הנשמות ולא רק את עם ישראל, גם את האומות.

גם האומות ראוי שיחזרו בתשובה. יש פה גם ציפיה מהאומות שיעשו תשובה, חבל על האומות. והדבר הראשון, זה היחס לעם ישראל, הוא צריך להשתנות לטובה ולא לרעה, כמו שיש חסידי אומות העולם. זה מבחן רציני מאד אצל אומות העולם.

אבל אנחנו עכשיו עוסקים בתיקון עם ישראל ותיקון המדות. היצר הרע הפרטי והכללי מפעיל את המדות, הטובות והרעות, גם את הטובות – למשל, לרחם במקום שלא צריך לרחם, כמו שהיה עם שאול המלך. אז זו חכמה עצומה ומלאכה אדירה – תיקון המדות, ושימוש במדות לשם שמים במינון הנכון ובדרך הנכונה.

אנחנו ראינו אצל רבינו הבעש"ט הקדוש שגם היו בו גבורות, ומתי שהיה צריך להיות גיבור הוא היה גיבור – למרות שהיה איש חסד, מרכבה לחסד אפשר להגיד בבחינה שלו, בחינת קו ימין, תנועת ה'חסידות', חסדים, חסידים, לא דינים. אבל הוא שמר גם על הגבורות, כמובן. מבינים?

אז צריך לעסוק הרבה בהתבוננות פנימית בכל דבר ודבר, ואיפה שיצר הטוב לוחש לכם: 'עשית טעות. פה כעסת, לא היית צריך לכעוס. פה ריכלת, לא היית צריך לרכל. פה התעצלת ולא למדת תורה' – לא להשתיק אותו, לשמוע לו. כשיצר הרע בא ולוחש לכם ומצוה עליכם לעשות דברים רעים – אל תשמעו לו, לא משנה איך הוא בא, הוא יכול להיות שיבוא נחמד. לא לשמוע לו. להגביר את הקול של היצר הטוב, להגביר, להקשיב לו. אם צריך להתנצל – להתנצל, אין שום בושה לבקש סליחה ממי שצריך, ולשנות. "מוֹדָה וְעֵזֵב יִרְחֵם". ה' יעזור לנו. קל להגיד, קשה לקיים.

ולכן צריך לשקוד על זה, כל יום חשבון נפש, כמו שלימדו אותנו חכמי המוסר הקדושים, כל יום חשבון נפש. הכל צריך להיות נקי: הלב, המח, הדבור, החושים. כל הקומה צריכה להיות קדושה.

מה זה בן אדם קדוש? במובן הרוחני, זה בן אדם שמקדיש את חייו לבורא יתברך, ומקדש את עצמו בכל דבר ודבר – במחשבה, דבור, מעשה, רגש, דמיון, בכל היותו, בכל הצרכים הגופניים, ונלחם לא להתגאות, ונלחם בכל המדות שלו, ומנסה לדייק בבחירה ולראות את מפת הקרב הנכונה, הפרטית והכללית.

מה מפריע לנו לראות את מפת הקרב הפרטית והכללית נכונה ולעשות את הבחירה הנכונה? – היצר הרע הפרטי והכללי, שמשמש בדעות, מכניס לנו דעות כוזבות, מכניס לנו רגשות סוערים שנעשה טעויות, ומשבש לנו את יכולת הבחירה. הוא גם מכניס לאדם אינטרסים, מגדיל לו את התאוות, מגדיל לו את הרצון לכבוד, מגדיל לו את תאות הבצע, כל מיני דברים שבסוף גורמים לאדם לעשות טעויות חמורות ביותר.

איך זה קורה? כי האדם לא שם לב, לא מודע, לא רוצה, לא בודק את עצמו כל הזמן. צריך בדיקה שאינה פוסקת, בדיקה עצמית שאינה פוסקת, ביום ובלילה, "בעת אישן ואעירה" – זה תיקון המדות, לשם שמים – שכן אדם ישלט במדותיו, ולא שמדותיו ישלטו בו.

עכשיו בזמן ספירת העומר, גם אם אנחנו לא בדיוק מבינים מה זה יתפארת שביסוד, כן? לדוגמא – לא צריכים להבין, אבל צריכים לכוון שאנחנו רוצים להיות מתוקנים לכבודו יתברך. ואז זה עושה את העבודה שלו.

ה' יעזור שכולנו נזכה ונעשה לו יתברך נחת רוח באמת, ובא לציון גואל" במהרה ברחמים!

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו יתברך.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.



מתוך נפשי

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א
ח' אייר תשפ"ד

לעילוי נשמות הנופלים • לרפואת הפצועים • להחזרת החטופים • לשמירה על החיילים.

- א. מצוה לברוח מהמחלוקת, למען שמו באהבה.
- ב. במציאות המורכבת הקיימת יש צורך בתפילה, דבקות, בירור ומלחמה ביצר הרע הפרטי והכללי.
- ג. לפעמים היצר נותן לך להצליח – כדי ללכוד אותך בהמשך! אז הֵיָה זהיר, ואל תתגאה.
- ד. לפעמים לנבור בנפש האדם, זה דבר מסוכן. לפעמים לא להתעמק בה זה מסוכן. חייבים להבין את מפת הקרב היטב קודם שמתערבים.
- ה. הכל מקצין מאד. השתדל להיות הדבק המאחד, ולא הסכין החותך והמפריד!
- ו. אם ברצונך באמת לעשות חסד – אתה בודאי תזכה.
- ז. עשיית חסד ממתיקה את הדינים, קורעת את גזר הדין, ומביאה שמחה ואור לחיים.
- ח. אל תדון אף אחד – הכל מסכנים וסובלים.
- ט. אדם שמתחיל לחשוך בכל אדם – בסוף מסתבך עם עצמו, וקשה מאד לעזור לו.
- י. אתה צריך להיות חד הבחנה – אך רך ומחושב בתגובתך.
- יא. למד מכל דבר – ותחכים.
- יב. הענוה היא הצלה פלאית!
- יג. גאווה ועקשנות מובילות ל'פיצוץ'!
- יד. אם טעית, עצור! זאת לא בושה.
- טו. ככל שהבעיה מורכבת יותר – הקדש יותר זמן להתבונן בה, מכל זווית אפשרית. הרפה, נוח. ואז שוב התבונן, ושוב הרפה. לבסוף, טוב גם להתיעץ!
- טז. יועץ צריך להיות נטול אינטרסים – ממש 'לְשִׁמָּה'.
- יז. חכמת חיים רבה ועין חדה תמצא באנשים הפשוטים – אלה שכל יום הולכים לעבודה!
- יח. למד להקשיב ולהתבונן ולהתעמק. אל תשאר פתי.
- יט. אני אוהב אדם. וככל שאני פוגש אנשים חדשים – אני אוהב אדם יותר ויותר, ונדהם מכישוריהם ומעשיהם.
- כ. שמור על גוף בריא. זהו כלי חשוב ביותר. ובלעדיו איך תוכל לעבוד את ה' ית' במצוות המעשיות!?
- כא. החיים חולפים במהירות כמו דקה. אל תבזבז רגע!
- כב. הכר את ילדיך!
- כג. שמור תמיד על שלום בית! בלי שלום בית – אין תיקון.
- כד. כאשר אי אפשר להשפיע על מישהו כי הוא אינו מסוגל להקשיב – התפלל עליו והקרן לו אהבה, עד שלבו יפתח.
- כה. חבלי משיח: סבלנות, בטחון בה' ית'. תפילה, דבקות. עבודה לְשִׁמָּה.
- לא להרהר על מדותיו ועל הנהגתו של ה' ית'! הכל על פי חשבון. הכל תיקונים, של הפרט ושל הכלל, וכפרת עוונות, לקראת הגאולה השלמה.
- כו. לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק ב'דרך עץ החיים'!

לחיים! לחיים! לחיים! נא לזכות את הרבים!